

Rīga, 2024. gada 20. decembrī

Vides pārraudzības valsts birojam

Rūpniecības ielā 23,
Rīgā, LV-1045

Iesniegums par plānotā vēja parka "Dalbe" un saistītās infrastruktūras būvniecības ieceri Jelgavas un Olaines novadu teritorijās

Atbilstoši likuma par Ietekmes uz Vidi novērtējuma likuma 4. pantam un 1. pielikuma 26 prim punktam, MK noteikumu Nr. 18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 2. punktam un Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 7. pantam

Ierosinātāja nosaukums: SIA "Enery Latvia"

Reģistrācijas numurs: 40203489770

Juridiskā adrese: Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013

Tālruna numurs: +371 29127869

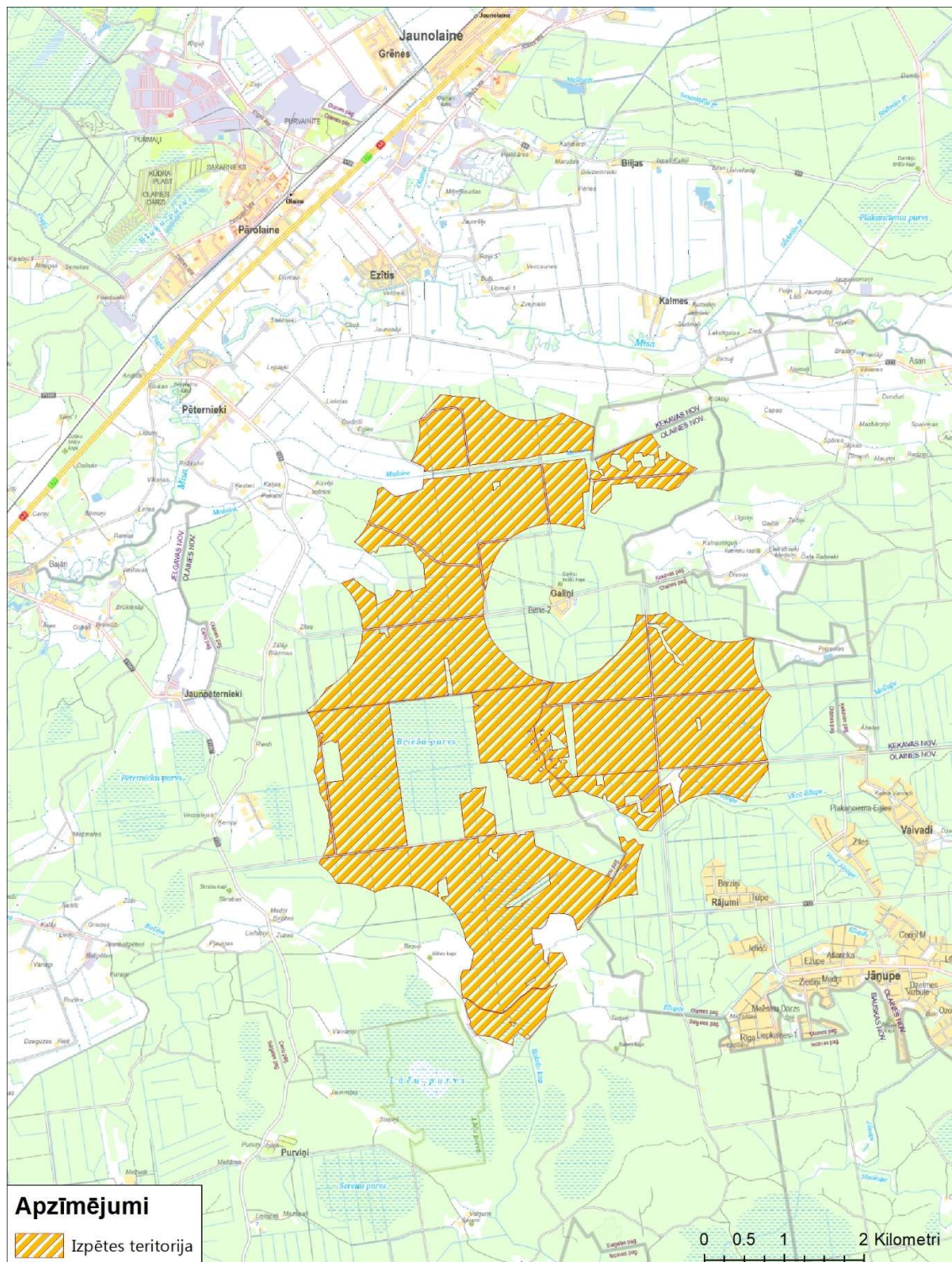
Elektroniskā pasta adrese: office.riga@enery.energy; andrejs.kombecovs@enery.energy

- 1. Paredzētās darbības (objekta) nosaukums:** Vēja parka "Dalbe" un saistītās infrastruktūras būvniecība Jelgavas un Olaines novadu teritorijā.
- 2. Informācija par paredzētās darbības fizisko pazīmju aprakstu, t.sk. informācija par apjomu, darbības vietas sagatavošanu pirms paredzētās darbības uzsākšanas, izmantojamo tehnoloģiju veidiem, nepieciešamajiem infrastruktūras objektiem:**

SIA "Enery Latvia" ir starptautisks atjaunīgās enerģijas projektu attīstītājs un investors, kas iecerējis izbūvēt vēja parku Olaines un Jelgavas novadu teritorijā. SIA "Enery Latvia" 2023. gadā piedalījās AS "Latvijas valsts meži" rīkotajā izsolē, kas paredz piešķirt izpēti un apbūves tiesības uzņēmuma apsaimniekošanā un īpašumā esošu neapbūvētu zemesgabalu, kuros būtu pamatoti veikt vēja elektroenerģijas parka moduļa izpēti un izbūvi. SIA "Enery Latvia" izsolē ieguva tiesības uzsākt izpēti par vēja parka "Dalbe" (skat. 1. attēlu) būvniecības ieceri, un, ja veiktās izpētes rezultātā tiks saņemtas atļaujas vēja parka būvniecībai, arī vēja parka būvniecībai un operēšanai. Vēja parkā "Dalbe" ir plānots izbūvēt līdz 34 jaunākās paaudzes lielas jaudas vēja elektrostacijas, kuru kopējā jauda varētu sasniegt 244,8 MW.

Lai gan šobrīd ir aplēsts izbūvējamo staciju skaits un kopējā parka jauda, tomēr konkrēts izbūvējamo staciju skaits tiks noteikts ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā, ņemot vērā normatīvo aktu prasības staciju izvietojumam, vides un dabas ekspertu vērtējumu par vēja parka izbūves iespējām izbūves iespējām.

Izpēti teritorijā iekļautas 6 AS "Latvijas valsts meži" valdījumā esošu zemes vienību daļas ar kadastra apzīmējumiem: 80800110442, 54440040066, 54440040084, 80700150034, 80800150520, 80800150521. Šobrīd vēl nav noteiktas elektropārvades kabeļa līniju ierīkošanas vietas, tomēr jānorāda, ka ārpus iepriekš minētajām zemes vienībām ar vēja parku saistītā tiks izbūvēta tikai tajās zemes vienībās, ar kuru īpašniekiem būs panākta vienošanās par infrastruktūras izbūvi.

1. attēls. Plānotā vēja parka "Dalbe" izpētes teritorija

Ierosinātāja šobrīd vēl nav izvēlējusies kādu konkrētu vēja elektrostaciju modeli, kas varētu tikt izbūvēts plānotajā parkā. Stacijas modeļa izvēli lielā mērā noteiks gan ietekmes uz vidi novērtējuma rezultāti, gan konkrētā modeļa ražošanas potenciāls, gan tā būvniecības izmaksas. Ietekmes uz vidi novērtējuma laikā ir paredzēts vērtēt un salīdzināt tādu dažādu jaunāko modeļu kā piemēram *Enercon*, *Vestas*, *Siemens-Games*, *General Electric* vai *Nordex*

piemērotākos risinājumus. Visu iepriekš minēto ražotāju jaunākajiem modeļiem ir vairākas kopīgas raksturiezīmes, kas nozīmīgas paredzētās darbības raksturošanai:

- katras stacijas nominālā jauda ir ap 7 MW;
- augstākie pieejamie vēja elektrostaciju torņi var sasniegt vai pat pārsniegt 175 m augstumu;
- vēja elektrostaciju rotora diametrs var sasniegt vai pat pārsniegt 170 m;
- augstākais iespējamais kopējais stacijas augstums var sasniegt pat 260 m.

Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, tiks izbūvēta jauna apakšstacija, kā arī elektropārvades līniju tīkls. Plānojot kabeļu līnijas novietojumu, tiks ņemts vērā Enerģētikas likuma 21. pants, kas paredz, ka jaunu energoapgādes komersantu objektu ierīkošana veicama, pēc iespējas izmantojot ceļa zemes nodalījuma joslas atbilstoši likuma "Par autoceļiem" 18. panta nosacījumiem.

Pirms plānoto vēja elektrostaciju uzstādīšanas ir paredzēts no jauna izbūvēt vai vietām pārbūvēt staciju uzstādīšanai un ekspluatācijai nepieciešamo infrastruktūru – pievedceļus, laukumus, enerģijas pārvades līnijas. Precīzs plānoto pievedceļu, kā arī citu infrastruktūras objektu izvietojums un tehniskie raksturlielumi tiks noteikti ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā, izvērtējot esošo ceļu tīklu, jaunu ceļu un cita veida infrastruktūras izbūves nepieciešamību, to izbūves iespējas un iespējamo ietekmi uz vidi, tajā skaitā uz izpētes ietvaros un iepriekš konstatētajām dabas vērtībām.

3. Atbilstība teritorijas plānojumam

Saskaņā ar spēkā esošā Olaines novada teritorijas plānojuma 2018.-2030. gadam funkcionālā zonējuma karti Olaines novadā ietilpstošā izpētes teritorijas daļa atrodas mežu teritorijā (M). Atbilstoši teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 4.10. sadaļā noteiktajam mežu teritorijā nav atļauta vēja elektrostaciju būvniecība. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nav noteiktas citas prasības vēja elektrostaciju vai vēja parku būvniecībai, izņemot par objektu individuālajām alternatīvās enerģijas apgādes iekārtām, kuru izbūve ir atļauta visā novada teritorijā, ja tas nav pretrunā normatīvo aktu prasībām, kas nosaka vispārīgās prasības vietējās pašvaldības teritorijas plānošanai un apbūvei.

Saskaņā ar Ozolnieku novada 2020. gada teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma karti Jelgavas novadā ietilpstošā izpētes teritorijas daļa atrodas mežu teritorijā (M). Atbilstoši teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 4.10. sadaļā noteiktajam mežu teritorijā nav atļauta vēja elektrostaciju būvniecība. Noteikumu 77. punkts nosaka, ka ciemu teritorijās ir aizliegts izvietot vēja elektrostacijas. Vēja elektrostaciju būvniecība, kuru jauda ir lielāka par 20 kV, ārpus ciema teritorijām atļauta tikai pēc būvniecības ieceres publiskās apspriešanas.

Izvērtējot plānošanas dokumentus, tika secināts, ka plānotā vēja parka būvniecības iecere šobrīd neatbilst ne Olaines, ne Jelgavas novada teritorijas plānošanas dokumentiem.

4. Informācija par būtiskajiem vides aspektiem, no kuriem izriet paredzētās darbības ietekme uz vidi, to raksturojums un novērtējums

4.1. Sabiedrības veselība un drošība

Nozīmīgākās fizikālās ietekmes, kas ir atzītas par būtiskām vai noteiktos apstākļos potenciāli būtiskām, vai arī traucējošām vēja parku ekspluatācijas kontekstā, ir troksnis, tai skaitā zemas

frekvences troksnis, mirgošanas efekts un vides risks, kas līdzās ar citām ietekmēm, detalizēti tiks vērtētas ietekmes uz vidi novērtējuma laikā.

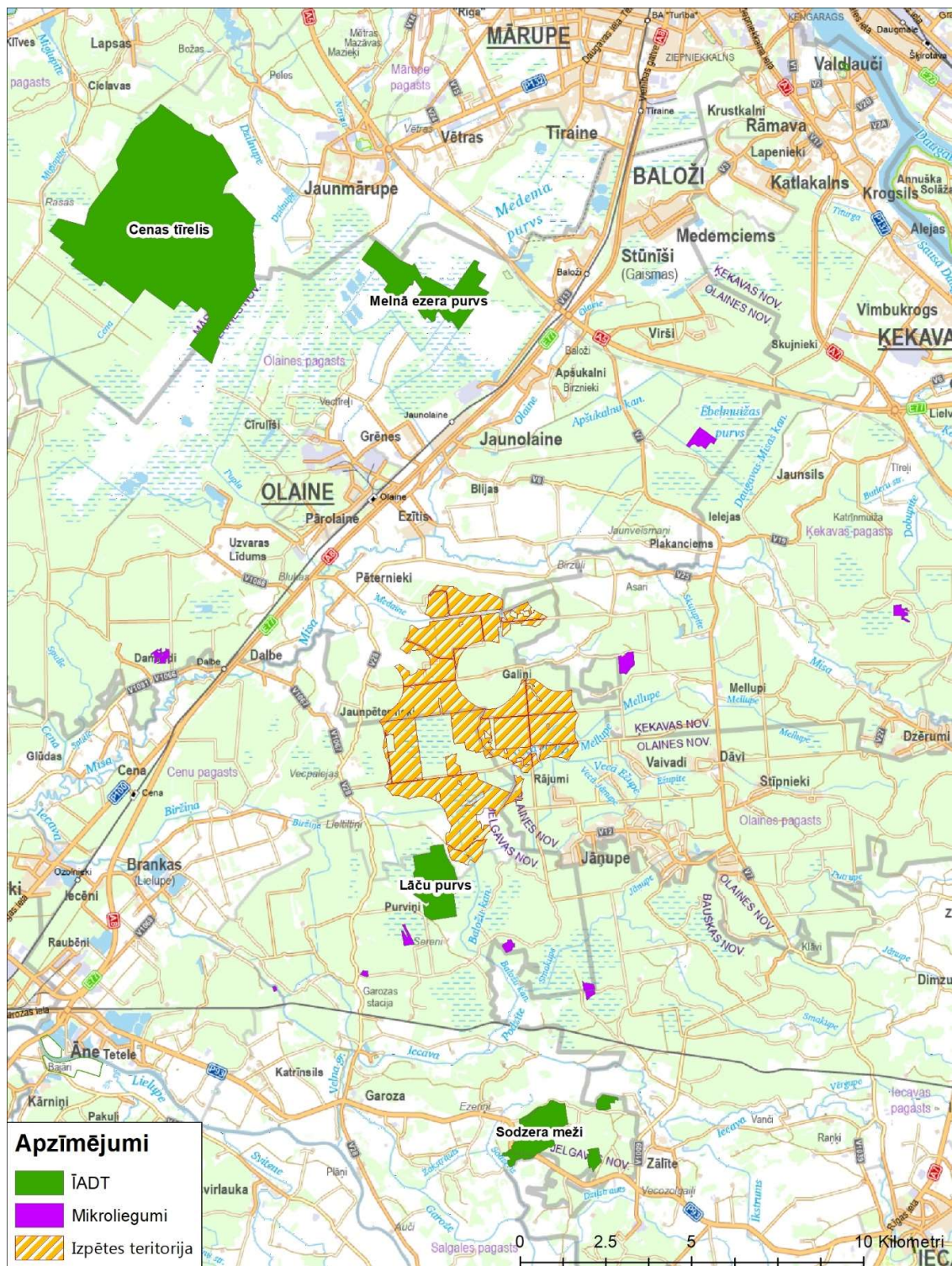
Vides troksnis vēja elektrostaciju kontekstā lielākoties būs mazsvarīgs vides faktors, jo Latvijā ir noteikti minimālie attālumi, kādos vēja elektrostacijas drīkst izbūvēt no dzīvojamās vai publiskās apbūves teritorijām, proti, pat visskaļāko tirgū pieejamo vēja elektrostaciju radītais troksnis 800 m attālumā no to uzstādīšanas vietas vairumā gadījumu būs krietni zemāks par normatīvajos aktos noteiktajiem robežlielumiem. Zemas frekvences troksnis nav regulēts Latvijas normatīvajos aktos, tomēr pēdējā desmitgadē veiktajos ietekmes uz vidi novērtējumos vēja parkiem tas ir atzīts par nozīmīgu sabiedrības veselību apdraudošu faktoru. Veicot vēja parka "Dalbe" ietekmes uz vidi novērtējumu, zemas frekvences troksni būs viens no pētāmajiem vides faktoriem.

Mirgošanas efektu rada rotora spārnu kustība, tiem periodiski aizsedzot sauli un veidojot kustīgas ēnas uz zemes un dažādu objektu virsmas. Arī mirgošanas efekts nav regulēts Latvijas normatīvajos aktos, bet tiek vērtēts ietekmes uz vidi novērtējuma procesos, lielākoties izmantojot Vācijā izstrādātās rekomendācijas ietekmes vērtēšanai un noteiktās robežvērtības par pieļaujamo mirgošanas efekta ietekmes laiku. Veicot ietekmes uz vidi novērtējumu vēja parkam "Dalbe", mirgošanas efekta ietekme tiks vērtēta.

Vēja elektrostacijas un vēja parki ir paaugstināta riska objekti, kas tehnisku defektu, nepareizas ekspluatācijas un uzturēšanas, vai ārēju faktoru iedarbības gadījumā var izraisīt negadījumus vai avārijas, līdz ar to nepieciešams novērtēt iespējamus negadījumus un riskus, kas saistīti ar vēja staciju rotora lāpstiņu apledošanu, mehāniskiem bojājumiem, eļļošanas sistēmas defektiem un ugunsgrēkiem. Novērtējuma sagatavošanas laikā tiks aprēķināti drošības attālumi no vēja elektrostacijām līdz jutīgām teritorijām un nepieciešamības gadījumā tiks piemēroti pasākumi, lai riskus samazinātu līdz pieļaujamam līmenim vai novērstu.

4.2. Aizsargājamās dabas teritorijas un ietekme uz dabas vērtībām

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā „Ozols” publicēto informāciju vēja parka izpētes teritorijas tuvumā (līdz 10 km attālumā) atrodas 4 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas: dabas liegums Cenas tīrelis, dabas liegums Lāču purvs, dabas liegums Melnā ezera purvs, dabas liegums Sodzera meži, no kurām pirmās trīs ir iekļautas arī Eiropas vienotajā aizsargājamo dabas teritoriju tīklā Natura 2000 (skat. 2. attēlu). Vēja parka izpētes teritorijas tuvumā (līdz 10 km attālumā) atrodas 11 mikroliegumi, kas dibināti gan biotopu, gan augu sugu, gan putnu aizsardzībai. Izpētes teritorijā un tās perifērijā esošo dabas vērtību apzināšanu jau ir uzsākuši ornitologi un sikspārņu eksperti. Jau uzsāktās dabas vērtību izpētes tiks turpinātas arī ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā, pētot konkrētas vēja elektrostaciju un infrastruktūras būvniecības vietas.

2. attēls. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas plānotā vēja parka tuvumā

4.3. Ainavas kvalitāte un kultūras mantojums

Vēja parku ietekme uz ainavu ir būtisks aspekts, īpaši vietās ar dabisku vai maz pārveidotu ainavu. Ietekmes uz vidi novērtējuma procesa ietvaros tiks veikta plānotā vēja parka ietekmes uz ainu vērtēšana, primāri analizējot ietekmi uz aizsargātām ainaviski vērtīgām teritorijām, kā

arī vērtējot vizuālās pārmaiņas un to nozīmīgumu gan no apdzīvotām vietām, gan kultūrvēsturiski nozīmīgiem objektiem, gan tūrisma un rekreācijas objektiem..

4.4. Piesārņotas vietas un paaugstināta riska objekti

Atbilstoši Valsts vides dienesta izveidotās Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas (PVPS) iekļautajai informācijai, vēja parka izpētes teritorijā neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas. Plānotā vēja parka teritorijā neatrodas arī paaugstinātas bīstamības objekti.

4.5. Virszemes ūdensobjekti

Plānotā vēja parka izpētes teritorija atrodas Lielupes upju baseinu sateces apgabalā. Plānotā vēja parka teritorijā atrodas Misas (L129DA), Iecavas (L128) un Smakupe (Podzīte) (L138) ūdensteču sateces baseini. Izpētes teritoriju nešķērso nozīmīgas ūdensteces un tajā neatrodas nozīmīgas ūdenstilpes. Plānotā vēja parka izpētes teritorijā ir izbūvēts plašs meliorācijas būvju tīkls.

Iesniegumā uzrādītā informācija ir patiesa un atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Ar cieņu,

SIA "Energy Latvia" valdes locekle Erika Ščiogoleva

***ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU***